

INFORMACIJA

o kreditnom aranžmanu između JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i konzorcijuma Prve banke AD Podgorica i Erste banke AD Podgorica

Na osnovu izvršene odluke Međunarodnog Arbitražnog suda broj 17146/FM/MHM/EMT od 12.03.2013. godine, a u korist kompanije STRABAG AG, Apelacioni sud je rješenjem broj PŽ. br. 637/17, od 28.03.2018. godine, priznao odluku Međunarodnog Arbitražnog suda. Donošenje pravosnažne odluke od strane Apelacionog suda, u 2018. godini, obavezalo je JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ da isplati ukupan iznos od preko 12.000.000,00 eura. Po osnovu presude Apelacionog suda, dana 14.08.2018. godine, nastupila je blokada žiro računa JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“.

Prema informacijama dobijenih od JP Regionalni vodovod, na dan 24.04.2019. godine, za 253 dana trajanja blokade sa računa je naplaćeno 5.694.422 eura, dok preostali dug iznosi 6.281.909 eura (ne računajući pripadajuće kamate koje se procjenjuju na preko 500.000 €).

Osim navedenih obaveza prema Strabag AG Austrija, JP Regionalni vodovod se susreće i sa problemima redovnog poslovanja i onemogućena je realizacija njegovih razvojnih projekata. Prema informacijama ovog preduzeća, do dana 24.04.2019. godine dospjele obaveze iznose cca 2.510.000 € i odnose se na:

- Obaveze prema Ministarstvu finansija za izmirenje februarske rate kredita prema EBRD u iznosu od 775.000 eura;
- Zarade zaposlenih, uključujući poreze i doprinose – 870.000 € (posljednja zarada zaposlenima je isplaćena 26.07.2018. godine);
- Troškovi električne energije i goriva - 110.000 €;
- Održavanje regionalnog vodovodnog sistema – 130.000 €;
- Dezinfekcija vode, ispitivanje kvaliteta vode, laboratorijska oprema – 30.000 €;
- Konsultantske usluge (izrada projekata cjevovoda od Budve do Tivta i cjevovoda za izvoz vode tankovanjem, nezavisna finansijska revizija poslovanja) – 100.000 €;
- Kancelarijski materijal i oprema, telekomunikacije i sl – 30.000 €;
- Ukupni ostali sitni troškovi poslovanja iz prethodnog osmomjesečnog perioda – 50.000 €;
- Koncesiona naknada za korišćenje izvorišta Bolje Sestre – 60.000 €;
- Porez na dodatu vrijednost – 35.000 €;
- Ostali troškovi – 40.000 €;
- Aprilska rata kredita prema Erste banci - 170.000 €;
- Procijenjeni troškovi obrade novog kredita po Odluci Upravnog odbora od 19.04.2019. godine – 60.000 €;
- Naknada za rizik prema Ministarstvu finansija shodno članu 54 Zakona o budžetu za 2019. godinu – 50.000 €.

Ukupno prikazane obaveze, uključujući i obaveze prema Strabag-u AG, na dan 24.04.2019. godine, iznose oko 9.291.909 eura.

Rukovodstvo i menadžment Regionalnog vodovoda su, u cilju rješavanja navedene situacije, razmatrali nekoliko opcija u cilju obezbjeđivanja finansijskih sredstava za izmirenje predmetnog potraživanja. Kao jedina realna opcija ispostavilo se zaduženje kod komercijalne banke radi zaključivanja kreditnog aranžmana u iznosu od 10 miliona eura.

Nakon razmatranja dostavljenih ponuda od strane komercijalnih banaka, rukovodstvo JP Regionalni vodovod je izabralo najpovoljniju ponudu kod Prve banke AD Podgorica, koja je podrazumijevala fiksnu kamatnu stopu od 3,4%, jednokratnu naknadu za obradu kredita u iznosu od 0,10% (10.000,00 eura jednokratno) i trajanje kredita je 10 godina, bez grejs perioda.

S tim u vezi, JP Regionalni vodovod je, dana 10.01.2019. godine, donijelo Odluku o kreditnom zaduženju kod Prve banke Crne Gore AD, broj 19-23/10, radi obezbjeđenja sredstava za izmirenje obaveza prema kompaniji Strabag AG Austrija i drugih dospjelih obaveza, u iznosu od 10.000.000,00 eura.

Takođe, Savjet Agencije za zaštitu konkurencije dostavilo je, dana 17.12.2018. godine, rješenje, br: 01-410/7, po prijavi državne pomoći Ministarstva održivog razvoja i turizma za izdavanje garancije za kreditno zaduženje JP Regionalni vodovod Crnogorsko primorje, kojim je definisano da navedeni predmet ne predstavlja državnu pomoć u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći, već da se garancija može izdati na cjelokupan iznos kredita, odnosno u visini od 100%.

Imajući u vidu da je procedura davanja saglasnosti na navedeno kreditno zaduženje od strane Vlade Crne Gore odložena, te da je period validnosti ponude Prve banke AD istekao 28.02.2019. godine, bilo je neophodno ponoviti postupak izbora najpovoljnije ponude i uputiti zahtjev svim komercijalnim bankama u Crnoj Gori za dostavljanje ponude za kreditiranje u iznosu od 10 miliona eura, sa rokom otplate od 10 godina.

Na zahtjev Regionalnog vodovoda, od 11.04.2019. godine, upućen komercijalnim bankama, odgovorile su Crnogorska komercijalna banka AD i konzorcijum Prve banke Crne Gore i Erste banke AD.

Tabela 1: Pregled ponuda komercijalnih banaka

<i>CKB AD Podgorica</i>		<i>konzorcijum Prve banka i Erste banka</i>
<i>iznos kredita</i>	10.000.000,00 €	10.000.000,00 €
<i>rok dospijeca</i>	do 10 god (uz mogućnost razmatranja 12 mjeseci grejs perioda koji bi bio uključen u otplati od 10 god	120 mjeseci, bez grejs perioda
<i>način otplate</i>	jednakim mjesečnim anuitetima ili u skladu sa naknadnim dogovorom	u mjesečnim anuitetima
<i>kamatna stopa</i>	3,4% p.a. Fiksno za prvu godinu otplate, nakon toga 3,4% p.a. +3 mj Euroibor	3,35% + 3 mj Euroibor (komforni metod obračuna)
<i>naknada</i>	0,20% jednokratno unaprijed od odobrenog iznosa	0,15% jednokratno kod isplate; ukoliko se kredit zatvara ili smanjuje iz sopstvenih sredstava provizija je 0%; ukoliko se kredit zatvara iz pozajmljenih sredstava provizija je 2% tokom prve 2/3 otplate kredita, dok je 1% u zadnjoj 1/3 otplate kredita
<i>sredstva obezbjeđenja</i>	mjenice i mjenična ovlašćenja; državna garancija	mjenice i mjenična ovlašćenja; državna garancija
<i>rok za realizaciju kredita</i>	30 dana od datuma izdavanja	15 dana od prijema kompletirane dokumentacije

U postupku ocjene i vrednovanja ponuđenih uslova kreditiranja, menadžment Regionalnog vodovoda je izabrao kao povoljniju ponudu, ponudu konzorcijuma banaka koja je podrazumijevala nižu kamatnu stopu od 3,35% + 3 mj. Euroibor, kao i nižu jednokratnu proviziju na obradu kredita od 0,15%. Kreditni aranžman je u iznosu od 10.000.000,00 eura, sa rokom otplate od 10 godina. Prva banka AD Podgorica, kao i Erste banka AD ponudili su sredstva od po 5.000.000,00 eura.

S tim u vezi, JP Regionalni vodovod je donio Odluku o kreditnom zaduženju kod konzorcijuma Prve banke Crne Gore AD i Erste banke AD Podgorica u iznosu od 10.000.000,00 eura, dana 19.04.2019. godine. Samim tim, stavlja se van snage Odluka o kreditnom zaduženju kod Prve banke Crne Gore AD Podgorica broj 19-23/10 od 10.01.2019. godine.

Smatramo da bi zaključivanje kreditnog aranžmana i izdavanje garancije za JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, u iznosu od 10.000.000,00 eura, obezbjedilo sredstva za finansiranje obaveza nastalih po osnovu ovih i ostalih kapitalnih projekata. Na taj način, nastavilo bi se sa nesmetanim obavljanjem poslovne aktivnosti JP Regionalni vodovod i razvojem kapitalnih projekata u ovoj oblasti.

Zakonom o budžetu za 2019. godinu (Sl. list Crne Gore, br. 87/18, od 31.12.2018. god.) i Odlukom o zaduživanju Crne Gore za 2019. godinu (Sl. list Crne Gore, br.1/19, od 4. januara 2019. godine) definisano je izdavanje garancije za kreditni aranžman kod komercijalne banke za potrebe JP „Regionalni vodovod“ u iznosu od 11.000.000,00 eura.

U skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list Crne Gore 055/18 od 01.08.2018), član 54, JP Regionalni vodovod, kao korisnik garancije, je u obavezi plaćanja budžetu Crne Gore naknadu za rizik u visini od 0,5% od iznosa garancije. Takođe, JP Regionalni vodovod će na ime obezbjeđenja izdati Vladi Crne Gore, odnosno Ministarstvu finansija, mjenice i mjenična ovlašćenja.

Zbog navedenog, JP Regionalni vodovod pokrenuo je zaključivanje kreditnog aranžmana, kako bi obezbijedio sredstva za regulisanje naprijed opisanih obaveza, i na taj način izbjegao scenario koji može imati višestruke posljedice po funkcionisanje kako sistema vodosnabdijevanja na crnogorskom primorju, tako i po održivost državnog budžeta.

JP Regionalni vodovod dostavio je podatke da je tokom 2018.godine ostvaren rekordni finansijski prihod, u 44 godine postojanja Regionalnog vodovoda, u iznosu od 7,9 miliona eura. Takođe, preduzeće je informisalo Ministarstvo finansija da finansijski pokazatelji za prva četiri mjeseca 2019. godine pokazuju veće prihode od očekivanih za ovaj period godine (oko 20% veća isporuka vode), te su ukupni očekivani rezultati povoljniji u odnosu na Plan rada za 2019. godinu.

Tokom 2020. i 2021. godine, kao i u narednom periodu, očekuje se povećanje prihoda od prodaje vode usljed povezivanja opštine Herceg Novi na regionalni vodovodni sistem, kao i usljed očekivanog aktiviranja postojećih i izgradnje novih distributivnih odvojaka u drugim opštinama Crnogorskog primorja. Takođe, očekuje se povećanje prihoda od posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na Crnogorskom primorju usljed očekivane legalizacije.

Naime, blokadom žiro-računa od strane „Strabag“ AG ugroženo je, ne samo redovno poslovanje JP Regionalni vodovod, već je ugrožen i državni interes, odnosno stabilnost državnog budžeta zbog ranije izdatih garancija Vlade Crne Gore po kreditima međunarodnih finansijskih institucija (EBRD – 6,4 miliona eura, Erste banke – 2,3 miliona eura) za izgradnju regionalnog vodovodnog sistema.

Imajući u vidu značaj JP Regionalni vodovod za redovno vodosnabdijevanje crnogorskog primorja, kao i njegov ogroman značaj za razvoj turizma kao jedne od glavnih privrednih djelatnosti Crne Gore, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Ministarstvo finansija mišljenja su da, Vlada Crne Gore treba da podrži navedeni aranžman kroz izdavanje garancije u vrijednosti od 10.000.000,00 eura, radi obezbjeđenja finansijskih sredstava koji će omogućiti nastavak funkcionisanja ovog preduzeća.